

Cerebri sub-
stantie nutri-
tioni qualiter
prospiciuntur.

Lib. 8. de V.
su part.

funditas est, tanto quoque ab intima reuolutionis parte interuallo, in cerebri substantia, is quem diximus, color obseruatur: quasi rursus color ille in substantia, quod ad colorem attinet, reuolutiones duplicaret. Quicquid autem cerebri ita coloratum non est, albidissimum & candidum prorsus uisitur. Verum ut permixta cerebelli sunt inuolutiones, ita quoque uniuersum propemodum, ut paulo ante admonui, secantibus flauum occurrit. Quacumque itaque ex parte cerebri cerebelliue substantiam tenui qua proximè continetur membrana detexeris, hanc subflauam ac uelut aqueo humore oblitam, & nunquam uenis implicitam adinuenies, etiam si interdum rubra & uelut sanguinea puncta in illorum cerebri substantia in illis potissimum obseruaturus sis, qui phrenitide ante mortem laborarunt, uerum illa nulla uenae exprimitur imaginem. Cerebrum namque ex nullo uase alimentum assumit, quam ex his quae tenui membrana suffulta ipsi circumdantur. ut autem illi frequentia uasa undique obducuntur, cerebrum in tot quot diximus partes praecipue diuisum fuit: quantae etiam diuisiones illae, ut & anfractus ad mollem cerebri substantiam ne concidat sustinenda, equaliterque suffulciendam, non medioeriter auxiliatur. Parum enim Galeni rationi cur cerebrum diuisum, aut, ut ipse loquitur, geminum sit, tribuo. inquit namque, cerebrum hac occasione geminum esse, ut quemadmodum uno oculo uisitato, aut uno teste execto, alterum seruamus: ita etiam dextro cerebri uentriculo laeso, sinister adhuc suo munere fungeretur. Haec siquidem Galeni ratio aliquem in copia uentriculorum recensenda locum fortassis haberet, non autem in enarranda cerebri diuisione, quum id nisi supra uentriculos geminum diuisum uesit. callosum enim nobis uocandum corpus, quod cerebri partium conuitatem demonstrat, ad elatissimam dextri & sinistri uentriculorum sedem consistit. Ceterum nunc tempestiuum erit, cerebri uentriculos aggredi, atque ita internam cerebri superficiem, quaeque ipsius partes adhuc narrandae supersunt, persequi.

DE CALLOSO CEREBRI CORPORE, ET dextri sinistrique cerebri uentriculorum septo. Caput V.

SVPERIOREM callosi corporis sedem nulla ex parte diuisam eleganter proponit tertia figura characteribus L, L. Insuper hanc sedem, sed a cerebri substantia in lateribus liberam, ostendit quarta ad I, I, I. Humiliorem uero sedem spectandam offert quinta ad R, R, R. ubi etiam praesens spectatur septum ad X, X. dein Y, Y.

Callosi corporis sedes et nomenclatura.

PAVLO ante omnem cerebri cerebellique substantiam exterius tenui membrana circumdata, ea parte qua membranam respicit subflaua, & quasi cinericia esse retuli. At quaedam cerebri pars in externa ipsius superficie sese offert, tenui membrana non obuoluta. uerum intimam cerebri substantiam modo, externa superficie candidas albaque, & reliqua cerebri substantia ad superficiem consistente durior, unde etiam uetustissimi Graecorum partem hanc *trivros* appellauerunt, quae imitatus in orationis serie, hanc partem callosum corpus semper appellauimus. Deinde Graecorum nonnullis id etiam a forma, quod in inferiori sede arcus modo sinuatum sit, ac ab usu quod sustineat, *trivros* uocatur: quantae in cerebro corpus recte sebo, quod hoc nomine a pluribus magisque ex merito donatur. Ceterum callosum corpus in medio cerebri uisitur, si cerebri dextrum sinistrique & basis cerebri medii in humiliori ipsius sede, & elatissimam cerebri in uertice regione spectes, & quodammodo etiam ad priora posterioraque facta comparatione. Callosi enim corporis postrema pars anteriori cerebri sedi paulo uicinior est, quam antica posteriori. In conspectum autem secantibus uenit, leuiter dextra cerebri parte a sinistra manibus dirempta. quicquid enim ita diducto cerebro, inibi partes ipsius unit, albam candidamque conspicias, ipsumque callosum est corpus, longum quidem, sed arcuatum. Praesens corpus in illa superficie quae ita diducto cerebro in conspectum uenit, gibbosum cernitur. eo quasi pacto, quo capitis uertex supra elatissimam frontis & occipitis sedem, & capitis latera protuberat: quantae adhuc callosi corporis obliquitas non adeo insignis est, atque uerticis iam dictae partis. Quae admodum uero cerebrum, ut dicebam, diremptum superiorem callosi corporis superficiem egregie laeue aequalemque ostendit, ita quoque indicat corpus id commune cum cerebro partem esse, & non ex cerebri substantia superficie quae mollior & subflaua est, sed ex intimiori substantia quae durior & alba uisitur, enasci. Obseruantes enim utrinque ad callosi corporis latera secundum ipsius longitudinem singuli sinus in cerebri substantia instar profundioris lineae insculpti, ac cum superiori callosi corporis superficie eo magis patefcentes, quo cerebrum uehementius, quasi id sursum in latera etiam acturus, diduxeris. Interior autem inferiorue ipsius superficies dextro sinistroque cerebri uentriculo adaptato secantibus primum occurrit: quae etsi secundum callosi corporis longitudinem introrsum, ut superior extrorsum curuat, haud tamen simplex est, nam secundum callosi corporis longitudinem duae instar quartae circuli partis insinuatae superficies ducuntur, & in medio callosi corporis tuberculum quoddam instar lineae secundum illius

Callosi corporis initium, seu cum reliqua cerebri substantia continuitas. Sinus ad callosi corporis latera obuij.

illius longitudinem exporrectum uisitur, perinde ac si altero quidem puncto duas quartas circuli partes in callosi corporis medio iunctas, reliquo autem puncto ad latera sursum protensas, intelligeres. Praesens tuberculum deorsum prominens, sensumque extenuatum, tandem dextri sinistrique uentriculorum cerebri septum efficitur: & tota interna callosi corporis superficies tanta dextri sinistrique uentriculorum est portio, quanta est haec ipsius callosi corporis superficies. ac dextra quidem superficiei portio dextrum uentriculum, sinistra autem sinistram respicit. Porro dextri & sinistri uentriculorum septum eadem cum cerebro constat substantia, sed in medio quod ad superiora & inferiora attinet, adeo est tenue, ut quum clara luce confectionem administramus, aut in altero tantum latere candelam admouemus, splendor ipsius pelluceat, similiter la pidibus hisce specularibus, quos extenuantes, & quam exactissime laeuigantes instar orbium aut quadrangulorum in ostiorum & fenestrarum lapidibus Italos architectos inglutinare cernimus. Commodius tamen hanc septi regionem madidam hostiam, quales missae sacerdotes adhibere solent, quam duris illis lapidibus comparaueris. Nisi etiam quia id corpus diaphonum quodam modo est, illud cum speculati lapide conferre uisum sit. In superiori parte qua septum toti longitudo corporis callosi continuatur, & inferiori qua superiori parti eius cerebri partis, quam fornicis camerae uel simillimam esse dicemus committitur, ipsum crassius quam in media regione existit. Quandoquidem humilior septi sedem corpus testudinis modo effigiatum ex superiori sua parte educit, quemadmodum superior septi pars ab inferiori callosi corporis regione enascitur, produciturque. Callosum corpus una cum septo nullis uenis, neque etiam tenui membrana, uel aliqua etiam parte attextum est, sed e uicinis partibus nutrimentum mutuatur. Non enim adeo grandis, crassaque cerebri est portio, ut priuatis uasis indigeat, quamuis interim magnum animanti usum prebeat. Huius siquidem interuentu, dextra cerebri pars sinistra continuatur, deinde dextri & sinistri cerebri uentriculorum septum producit, atque id etiam subleuat, ac demum eius septi interuentu attollit fulcitque testudinis instar effigiatum corpus, quo minus id magno omnium cerebri functionum malo communem duorum cerebri uentriculorum cavitatem compressurum delabatur. Ceterum duo sinus in cerebri substantia profundioris lineae ritu ad superiorem corporis callosi superficiem incisi, praeter hoc quod ea cerebri pars calloso corpori producendo inepta sit, idque ex penitiori substantia enasci debeat, ad pituitae defluxum ex superioribus cerebri partibus facere creduntur, quam excipientes per gibbam callosi corporis superficiem in anteriora profluere sinunt. Verum de pituitam expurgantibus meatibus suo loco agendum erit, nunc autem uentriculi opportune pertractabuntur.

DE CEREBRI VENTRICVLIS.

Caput VI.

DEXTRVM cerebri uentriculum ostendunt quarta & quinta figura L, L, & sexta D, D. Sinistru autem quarta & quinta figura M, M, & priuatim quarta N, N. dein sexta E, E. Communem uero horum concauitatem seu tertium uentriculum exhibet septima & octaua figura H, cuius meatus ad quartum tendens uentriculum K insignitur, qui partim undecima figura E notatur, & partim nona I, & decima L, M, N, O.

44. s. fi. L.
L. 6 figura
D, D.
b. 3. fi. A, A.

VENTRICVLORVM cerebri numero is ascribitur, qui cerebello dorsaliq; medullae communis est, ac quartus etiam dicitur. tres namque in cerebro uentriculos, Herophilum imitati, collocauimus. Ac unum quidem in dextra cerebri parte, alterum in sinistra, & tertium in cerebri, seu duorum primorum uentriculorum medio recensemus. Dexter prorsus cum sinistro situ, forma, magnitudine, aliisque omnibus quae in partium constructio ne examinari solita sunt correspondet: quare etiam singula quae de dextro scribentur, de sinistro quoque nos dixisse arbitrari conduxerit. Ponitur autem in dextra cerebri parte secundum totam quasi huius partis longitudinem protensus, tantum enim antica sede a fronte, quantum postica ab occipitio distat. remouetur autem adeo illis locis ab externa cerebri superficie, quantum ipsius uentriculi dextrum, exterius uel latus a superficie cerebri distat, caluariam latera respiciere. Internum autem uentriculi dextri latus secundum callosi corporis longitudinem sinistri uentriculi interno lateri proximum est: neque aliud interstitium ambos separat, quam tenuis quaedam, & uelut quod ad subtilitatem attinet membrana cerebri portiuncula, quam septum uocauimus, atque a calloso corpore enata, toti superiori parti secundum longitudinem camerae modo extructi corporis continuam connatamque esse diximus. Dextri itaque & sinistri uentriculi latera toto spacio quo septum illud porrigitur, quanta uel callosi corporis est

Dextri sinistri uentriculorum septum historia.

Callosi corporis ac septum sua.

Ventriculorum numerus.

Dextri & sinistri historia.